

DEBRECENI FŐISKOLAI LAPOK.

KIADJA: A MAGYAR IRODALMI ÖNKÉPZŐ-TÁRSULAT.

Mindennemű, akár a szerkesztőséget,
akár a kiadóhivatalt illető küldemény
a főiskolába címzendő.

Megjelenik: havonként háromszor.

Felelős szerkesztő:
KUN BÉLA.

Főmunkatárs:
SIPOS BÉLA.

Kiadóhivatal főnöke:
INCZE ZOLTÁN.

Előfizetési ár:

Egész évré 3 frt, félévré 1 frt 50 kr,
negyedévré 75 kr.

Egyetemi és akadémiai hallgatóknak, közép-
iskolai tanulóknak és önképzőköröknek egész
évré 2 frt, félévré 1 frt.

Egy szám ára: 10 krajár.

Emlékezzünk!

Egy tiszta jellemű, minden ízében becsületes, jellemes férfiú hunyt el ismét Ármós Bálint ügyvéd egyházkerületi tanácsbíró személyében. A halál, mely mostanában egymás után sepri el az igaz embereket, őt is elszólitotta oda, hol örök csend és nyugalom honol. A munkás kéz most már végleg megpihen, az agy, melyben annyi nagy, nemes eszme volt, nem működik, a szív, mely csak szépért s nemesért lelkesült, nem dobog többet — elhallgatott! Hiába százak és százak könyes tekintete, hiába a sok visszahívó sóhaj — ő nem ébred fel többé — aluszik békén, csendesesen. Sirját a késő tavasz hamar benötte himes virágos pázsittal, a reája hajló lombok pedig édes altató danát zengenek felette elmulásról — megnyugvásról.

Az év legszebb korában — nyájas tavasszal ragadta el körünkől az enyészet szele, s ő a legszebb emléket hagyta hátra maga után, mit ember csak hátra hagyhat.

„Exegi monumentum aere perennius
Regalique situ pyramidaltius.....“

Aranynál, érenél, márványnál becsesebb emléket hagyott hátra maga után, nagy nemes tetteinek emlékeit. Mit életében nem fitogtatott, páratlan szívjóságát, nemességét, halála után mindenki előtt ismeretessé tette. Becsületes munkával, szorgalommal összerakott filléreiből 75,000 koronát hagyott hátra jótékony, főleg református egyházi és iskolai célokra.

A politikai napilapok halála utáni napokban bőven megemlékeztek nemes tettéről, s magasztal-

ták úgy a hogy megérdemelte, de mind a mellett nekünk szent kötelességünk megemlékezni e rövid pár sorban róla, különösen azért, mert megmutatta hogy becsüli a debreceni kollegium ifjúságának törekvéseit, s ezek szívében mindenkor visszhangra találtak.

Végrendeletének 10. pontjában így intézkedik: *a debreceni joghallgatók és hittanhallgatók segélyegyletének 100—100 frtot hagyományozok. Továbbá méltányolni óhajtván a magyar irodalmi önképző társulat és főiskolai kántus törekvéseit, mindkét egyeletnek 500—500 forintot rendelek.*

Tehát halála után nem feledkezett meg rólunk sem. Az ifjú lelkesedés, nemes törekvés, becsülésre indította, s eme becsülésnek fényes, valóban ritka jelét mutatta ki.

Maradandóbb emléket állított fel magának érenél, vagy bármi másnál, neve be lesz vésve az ifjúság szívébe. Ott fog maradni kitörülhetlenül.

Emlékezzünk reá hálával, kegyelettel!

Páratlanul áll ez az adomány az irodalmi társulat életében, hisz 60 évi fennállás alatt ez az első eset, hogy ily nemesen ily bőkezűen emlékezzék meg róla egyik volt tagja.

Méltó tehát Ármós Bálint az emlékezésre, megérdemli, hogy nevét, mint első jótevőjének fényesen ragyogó nevét megörökítse az irodalmi társulat, hogy mint követendő példát láthassák, megbecsülhessék a késő utódok. Méltó arra, hogy elzarándokoljunk csendes sirjához, s ott lerójjuk iránta a kegyelet adóját, s megköszönjük legalább emlékének, hogy megemlékezett rólunk, megbecsülte a mi törekvéseinket.

Emlékezzünk reá mindenkor a legtisztább kegyelettel! Ugy legyen!

X.

A számnév a költészetben.

A számnév a költészetet korántsem teszi kalmárszerűvé, vagy kereskedelmivé s róla bizonyos fajta esztetika bajosan iratná meg a maga „*matematika a költészetben*” című értekezését. Nem is igen kísérlette meg más, mint *Mattekovics Sándor*, a ki 1884-ben „*Petőfi nemzetgazdászati elvei*” című értekezést írt, a műbe csuszott számokból és a pénzre vonatkozó nézeteiből igyekezvén valami *rendszerfélét* kicirkalmozni. Pedig Petőfi korántsem volt annyira nemzetgazdász, mint *Arany János*, a kiről tudvalevő, hogy hitelezőit („Ide azt a kötlevelet!”) ép úgy megénekelte, mint elvont akadémiai főtitkári lakása miatt szenvedett kárát, a ki oly ügyesen csinálta meg Ráth Mórral való szerződéseit, hogy a kereskedő csak későn vette észre, hogy a kiadott műből a költőn kívül alig jutott nyeresége a kiadónak. Arany Jánosról továbbá azt is tudjuk, hogy a maga s nejének pénzecskéjét igen okosan kezelte s neje nevén a régi Biharmegye területén volt törvényszékek előtt gyakran szerepelt felpörösként. Arany János fordította le továbbá *Moorenak* egy egészen helyes nemzetgazdasági elveken nyugvó epigrammját, azt, a melyben a „hasznocska szagát” üző kalmárnak úgy ajánl nyeresé-

get, ha az embereket azon az áron vásárolja össze, a mennyit érnek s eladja annyiért, a mennyire — ők becsülik magukat.

A szám — értve most már az egyet, kettőt, hármat és a többi — mindenesetre nagy szerepet játszik a költészetben s legköltőibb szám valamennyi között az *egy*, a *kettő* és a *három*. A *hármasszám* uralkodik különösen a népmesében. Ott rendesen *három királyfi*, *három fiu*, vagy — mint Shakespeare „*Lear király*”-ában — *három nővér* szerepel. *Kettő* mindig a rosszabbik, vagy szerencsétlenebbik, a *harmadik* (Cordélia) a jót, vagy (mint annyi mesebeli királyfi) a szerencsését képviseli. A *hármasszám*on alapszik sok lírai vers beosztása; az „először, másodszor”, az „egyszer”, „még egyszer”, „csak egyszer” képezik az eszme bevezetését s elősegítik a „harmadszor”-t („végre”, „valahára”, „utólszor”, stb.), vagyis az eszmemenet betetőzését. *Gyulai Pálnál* a honvéd háromszor szólítja a sebzett hadnagyot, *Lenau* három cigánya s a hősök fölött repdeső három hollója, *Tóth Kálmánnál* „három fia volt a lengyel anyának”, *hármasszám* a „hit, remény, szeretet” fogalma, *Schiller* mondja:

„Drei Worte nenn' ich euch inbaltsschwer...”

Uhland szép románcában a korcsmárosné halott leányát három ifjú siratja, kik közül a har-

TÁRCA.

Hétköznapi történet.

Irta: **Boross Lajos.**

(Folytatás és vége.)

Ott ült előttem, mint akkor régen, reám tekintve sötét, nagy szemeivel, mintha most is arra kérne: édes Pali, mondjon egy szép mesét — —

Irtam hozzájuk. Szenvedélyes volt a levél hangja. Magam akartam. Csak a megtestesült együgyűség nem tudta volna a sorok közül kiolvasni, hogy mi az oka annak, a miért nincs percz, a melyben rájuk ne gondolnék. — Kaptam reá nagy sokára még egy levelet, többnyire semmiségekkel tele, küldtem választ reá s ezzel megszüntették a további összeköttetést.

Néhány nappal ezelőtt tudtam aztán meg, hogy a főnököm engem fog a fővárosba küldeni, bizonyos hivatalos ügyek elintézése végett. Valami titkos öröm szállott meg a miatt, hogy most lett alkal-

mam megnézni őket is, anélkül, hogy épen csak azért utaztam volna fel. Mindjárt is tudattam Zalayné a dologról, megírva a napot, amikor megfogom őket látogatni.

Tegnap voltam aztán nálok. Még most is szégyenlem azt a gyermekes félénkséget és izgatottságot, a mi erőt vett rajtam, mikor a nagy bérház előtt megállottam, a melyben tudomásom szerint lakniok kellett. Sokért nem adtam volna, ha véletlenül már nem találom őket, ha talán már elköltöztek volna másfelé. De nem! Ott volt a Zalayné névkártyája is a kapu alatti fekete táblára kifüggesztve: II. em. 13.

Hogy vert a szívem, míg a lépcsőkön felfelé haladtam. Lázassággal vonultak el lelkem előtt a mult emlékei. Hogy ismerkedtünk meg, mint lettünk testvérek, hogv meséltem nekik a hideg téli estéken: egyszer volt, hol nem volt — —

Éreztem kigyult arcomon az ő édes első csókját, a mit pár heti távollét után kaptam tőle a viszontlátás örömeiben. — Istenem, hátha most is

madik szerette a leghivebben. A magyarnak három színe van, háromszor iszik, három a tánca, valamint:

Szomorú a magyar nóta,
Háromszáz esztendő óta!

Hát a népdalban:

Kis-Komárom, Nagy-Komárom,
De szép kis lány ez a három!
De szeretném az egyiket,
Három közül legszebbiket...

Régi népszokásra emlékeztet ez a történet megtoldott hármas szám:

Három alma, meg egy fél,
Kérettelek, nem jöttél...

A tiz, husz, harminc ismeretes Judás árulásából. Szász Béla erről szóló szép költeményének refrainjét képezik. A sok szám már nem eo ipso költői számok, kivéve ha a rím kedvéért használtatnak, vagy magasztos évfordulót jeleznek. „Március 15.” számos hazafias poetánknál, „1848.” Petőfinél, „1865.” Tompa Mihálynál a mi nagy emlékszámaink, mint 1793 a franciáknál s a mint bizonyára számtalan költeményt fog létrehozni a magyar nemzet ezredéves fennállásának évfordulója. A XIX. század emlegetése rendesen hatással jár.

De egyes ember életkorának is vannak poétikus számai. Byron a husz évet énekelte meg, azt állítván, hogy azzal „a babér nem ér fel”, Petőfi a huszonötödik évet énekelte me:

Huszonöt év, az idő hogy eljár...

Hugó Viktor a 17-ik évet énekelte meg, az aggkor magas évszámainak poétái pedig a francia *Béranger*, az angol *Peacock*, vagy a német *Woss* „Der siebentzigste Geburtstag” című gyönyörű idilljében.

A babonák, tehát a nép kedvenc száma a *hetes*. A „hetedhétország”, a „hét vármegye” gyakran ismétlődnek meséiben, de a hitrege is hisz a „hetedik mennyországban”, a Biblia a „hetediziglen” való büntetésben, a német nép pedig a „Die sieben Bösen” és a *hét sváb* történetét ismeri. A hetes szám *Wordsworth* „Hetten vagyunk” című költeményében találja fel apotheozisát.

Hatalmas száma a költészetnek s ha nem bombasztikus, akkor igen hatásos a *száz*, az *ezer* és a *millió*. Többsnyire a meg nem határozható sokaság jelölésére használtatnak, mint például *Kölcsey* Ferencnél:

Utána int száz kéz, száz kar...

A magas szám különben már a *hyperhola*

ugy fogadna, hiszen olyan régen nem láttuk egymást. — Öt hosszú év óta! — Ha most is olyan öröm repeste jönne elém, megcsókolna mint akkor, — és én átölelve tartanám hosszasan, sokáig s megsugnám neki, a mit ugyis tudhat, és a mi oly régen nyomja a szívemet, hogy szeretem, végtelenül szeretem, hogy az övé minden gondolatom, hogy ő nékem mindenem, s hogy értse meg ezt az én véghetetlen szerelmemet, mert ez nem olyan, mint más gyermek szerelem, mely a gyermekkorral tova száll, — hogy ez olthatatlan, örök láng, mely ha van sironiuli élet, még ott is lobogni fog — — —

A számok után indulva előszobába nyitottam be, hol valami cselédféle volt. Megmondva kit keresek, átadtam neki névjegyemet s arra aztán el-sietett bejelenteni.

Csakhamar visszatért, mondva, hogy várnak. Szorongva léptem be ajtón és a mit magam előtt láttam, egészen zavarba hozott.

A szoba ellenkező részén egy teljes pompájában viruló kifejtett szépség állott. — Klára volt. —

Én nem ilyennek képzeltem őt. Lelkembe az a kedves gyermek arca volt bezárva, a milyenek utóljára láttam, — az idővel pedig nem jól vetettem számot.

Nagy zavaromban valami köszöntést hadartam el, mialatt mélyen meghajtottam magamat.

Ő pedig mosolyogva, nyugodtan pár lépést tett felém s kezét nyújtva, mintha csak tegnap lettem volna utóljára nálok, mondta:

— Isten hozta, Pali!

Ez a fogadtatás lehűtött. Itt aligha fogunk ma sugdosódni örök szerelemről, — gondoltam.

Molnár Bandi, ki még mindig a poharával játszott, halkan nevetni kezdett.

— Aztán megcsókolta-e legalább az Istennő kezét, Palikám?

— Elfelejtettem.

— Kár volt.

— A bizony lehet.

— Folytasd csak tovább, most már kezdek mulatni a dolgon, — de várj! Egy pohár bort

figuráját idézi elő. Shakespeare-ben Hamlet azt mondja Oféliának, hogy az ő szeretetével „negyven-ezer testvér szeretete sem érne fel“, Coriolánja pedig így szól:

..... A cudar!
Bár volna negyven-ezer élete,
Mert egy kevés boszúm lehüteni!

Tökéletes kivonás van az ismeretes népdalban:

Volt szeretőm tizenhárom,
Tíz elhagyott, maradt három,
Kettő megcsalt, maradt még egy,
Ezt az egyet én csalom meg.

Aligha van ennél több népdalunk, melyben a babonás tizenhármasszámot vigan emlegetnék, sőt inkább bús szám az, mint itt például:

Megszólalt már a tarjáni nagy harang,
Húzza, húzza tizenhárom vadgalamb...

De énekli a nép azt is:

Hogyha nékem száz forintom volna,
A kilincsem sárgarézből volna...

Panaszkodik, hogy „a kis lajbija zsebében jaj de kevés az ötven forintos“, meg több más ötös bankó. Számtalan érdekes adatot lehetne még fel

hozni a kettőről, egyről, négyről s különösen a hetes számról. Sok olyan vers is van melyekből szeretnénk a magyar nép gyakorlati érzékére következtetni. Csakhogy a népköltészetnek nem a *kalkula*, hanem a *naivitás* az alap-jellege, így tehát azt kell hinnünk, hogy az ilyen jól számító versek nem a kunyhókban és pusztákon, de legalább is a jegyző és tanító pádimentomos szobájában és méhesében szülemlének.

Nem is számok azok, a mit sehogysem szereztünk a poétának elengedni, hanem a *numerus*, még pedig abban az értelemben, a mint az esztetika szabja elénk.

G. I.

Bálványos.

Irta: Fél Boldizsár.

(Folytatás.)

S ha kardom arra hívna fel:
Rabolni, ölni jertek el. —
— Megyünk utánnad bárhova,
El sem hagyunk sehol, soha!
Egyszer fogadtuk esküvel:
Hogy őshitünk nem hagyjuk el;
Bennem még forr az esküszó:
Nem lesz közöttünk áruló, —
Én nem leszek, de nem ti sem

igyunk előbb, a szép leányok egészségére! — No most folytatd!

— Hát tudod ezután a fogadtatás után nem igen volt mit tenni, mint közömbös dolgokról beszélni. — Beszéltünk a régi ismerősökről. Kérdezte kiket láttam? Hogy néznek ki? Férjhez ment-e már ez a barátnője, meg az a barátnője? Láttam-e már sok mindent Budapesten? — Hogyan! — Hát ezt, meg azt a nevezetességet láttam-e már? — No azokat még nem! — Lesz-e holnap délután szabad ideje? — Lesz. — No akkor én fogom magát kaulazolni. — Jaj, de jó lesz! örültem neki.

— Majd velünk jön Kornél is.

— Kornél?

— Az. Szendrői Kornél. Egy hirlapíró. Tudja nagyon jó ismerősünk. Nagyon kedves, művelt ember, majd megismeri. Az ő révén majd kapunk jegyet a képviselőházba is. Megfogja mutatni magának a hiresebb politikusokat, mert tudja a képviselőházba csak úgy érdemes idegennek menni, ha

van valaki, a ki már jártas, ismerős ezen a helyen, hogy magyarázattal lássa el az embert.

Hát a bizony csakugyan úgy érdemes.

— Hol van a mamája? kérdeztem aztán.

— Ő szegény nagyon beteg, itt van a szomszéd szobában. Jöjjön átvezetem, vár magára.

— Átmentünk. Halvány, beesett arccal feküdt ágyán Zalayné. Köny szökött szemébe a mint meglátott. Ágyához siettem s akkor magához huzott lesóványodott száraz kezeivel és megcsókolt. Keztem kesernyész hangulatba jönni s gondoltam a csók után: ha nem a leánya, hát az anyja, — bár igazán sajnáltam ezt a szegény asszonyt. Nem kérdeztem mi a baja, ugyis láttam, bizonyosan ő is tudta és hallgatott róla.

— Milyen szép tőled Pali, hogy felkerestél bennünket, mondá folytonos köhécselés közt.

— Kötelességemnek tartottam, feleltem egyszerűen.

— Hogy örülne a kis Gabriell ha látna. De ő szegényke az intézetben van folytonosan, csak olykor, olykor engedik meg nekik a kijövetelt.

S e várba nem lesz senki sem!
 Vitézeim, lenn jártam én
 Menyasszonyért a hegy tövén;
 Nem új hitű vagyok, — pogány:
 Azért nem lesz enyém a lány.
 Hajtsam kereszt alá fejem:
 Od' adják akkor szívesen.
 Vitézek, lenn ma ünnep áll,
 Torjára összegyül a táj
 S új oltár mellett, ott alant
 Uj istenének áldozand.
 Vitézek, rajta, lóra fel;
 Idő halad, sietni kell:
 Mi is Torjára indulunk;
 Onnan menyasszonyt, azt hozunk!

— Fegyver csörög a zabla tág,
 Ereszti mindenik lovát;
 A hid dübög, a szikla kong,
 Szoárd előre rontva ront.

Tengernyi nép föl, összegyül
 Torján, a szent kereszt körül:
 Egész vidék lakói mind
 Búcsúra jöttek el megint.
 Apostollelkű szent papok
 Buzogva predikálnak ott
 Az egy atyárul, a ki jó,
 Hatalmas, örökkévaló;
 Szeret, szerelme végtelen:
 Velünk leend földön, egen;
 Ha vétkezünk, irgalmazó,

Ha bánat ér, vigasztaló,
 Árvának gondos gyámola,
 Mindnyájunk őrző pásztora:
 — Imádja híven lelketek —
 Bálványt, pogányt megvessetek.

S fegyver csörög, a ló dobog
 Szoárd csapatja felrobog,
 — Menyasszonyom az kell nekem,
 Nem adjátok, majd elviszem!

Ijed, sikong a gyöngé nép,
 Rebbenve futkos szerteszét;
 Villámszemű Szoárd vitéz
 Ilont keresve szertenéz, —
 Sikolyja ad felé nyomot:
 Remegve, félve áll amott;
 A nép védő védelméül,
 Sűrűn köréje körbegyül.
 Bajnok Szoárd előre ront,
 A ló vadúl... a nép tolong,
 Mint forgószelel — hajtotta ár, —
 S utat, magát megmentni, tár:
 S meghajlik, jó Szoárd, lován,
 S ölébe már a szép leány.
 Tágul a fék, jajong a nép:
 Dübögve kong a messziség.
 Pogány Opor, a vár ura,
 A lány rablója az vala!
 Büntesd meg isten, sújtsd agyon, —
 Szegény leány, szegény Ilon!

— Rosz nevelési rendszer, nem szabad a gyermekeket annyira elzárni a szülőktől, mondám, mialatt azon gondolkoztam, hogy mit is mondott csak Klára, mije neki az a Kornél?

— Nem is képzeled, mennyire meg nőtt az a gyerek. — Hiszen olyan rég is volt az, a mióta elhagytunk tégedet. — Öt éve. — Öt hosszú esztendeje! — Mennyit szenvedtünk azóta, mennyit szenvedtek ezek a gyermekek! — Kész fiatal ember lett belőled Pali azóta. Én meg hogy megvénültem, — a sok csapás megviselt mindnyájunkat. — Nézd csak ezt a Klárát, milyen rossz színben van ez is.

Rá néztem. — Bele mélyedt tekintetem még egyszer, — talán utóljára azokba a sötét szemekbe, melyeknek bolondja voltam éveken keresztül. — Olyan szép az a leány Bandi, olyan szép. — Ugy készítetett valami, hogy menjek oda hozzá, térdeljek le előtte s úgy mondjam el neki, hogy én nem látom azt, megviselte-e a sok csapás, vagy nem, én csak azt látom, hogy szép, csábítóan szép,

s hogy ne adjon semmit arra, mások vesznek-é észre változást rajta, csak nékem, egyedül nékem legyen ő angyalom, és én imádni fogom — — —

Eszembe jutott a fogadtatás, tisztán állt előttem a helyzet, hogy ez a leány csak addig szeretett, a míg a mesét is szerette, hogy én csak annyiban nem vagyok számára idegen, a mennyiben már évekkal ezelőtt a lába elé botlottam, sejtettem, hogy azt a levelet is csak az anyja unszolására írta hozzá, — levettem hát róla szemeimet s csendesen csak azt feleltem:

— A szenvedéshez erős lélek kell.

A szoba leány a doktor megérkezését jelentette, én aztán bucsúztam. Megismertettük a beteg másnapi tervünkkel, a mi hogy annál inkább sikerüljön, ebédre is meghívtak.

— S el mentél?

— El.

— Jól tetted.

— Nagyon jól tettem, legalább nem ábrándozom tovább. Koldusnak nem való az ábrándozás. —

Fegyver csörög a vár körül
Egész vidéke felhevül:
Megölni azt a rút Oport
Ki el keresztyén lányt rabolt.
Söpörjük el pogány fáját,
Minden pogány iát-fiát;
Bálványost hányjuk szerteszét,
Átkozzuk el hírét-nevét;
Fegyverre népek, — rajta, fel,
Bálványos ellen ezrivel!
— Így, jár a feldühödt anya,
Lázítva nappal, éjszaka,
Bejár minden falut, lakot,
Dúsat, szegényt, kicsit, nagyot,
Eseng, tüzellt, parancsot ad:
Mentsétek óh meg lányomat!
Szórjátok szét a vár falát
S pogány Opor rabló fáját!

S körül a táj mind lángban áll,
A férfi mind fegyverbe száll
Öregje, ifja egyaránt, —
Megölni kész a rút pogányt.
Mindenfelül egy-egy csapat
Robogva gyűl a vár alatt,
Zsongó seregjük egyre nő,
— Viharverő zúgó erő —
Még egyszer elmerül a nap,
S ott *fenn* — nem lesz több napnyugat.

Bánatba' ringó szép gyönyör,
Örömben úszó gyötirelem,

Szeretni vágyó gyöngé szív,
Szegény leány. . szegény fejem.
Valóra vált a büszke álom, —
Valóra, ám mi drága áron.
A mit kívántam telje lett,
S a mim volt, mind, mind elveszett.
Kisírva mind a két szemem,
Hajnaltul estig könnyezem.
Az egyik könnyem bánaté,
A másik boldogságomé,
Szívem uram s népem között
Nem megoszol — ketté törött.
Szerelmes édes istenem
Óh mért ily sorsot adsz nekem!
A kik szeretnek engemet,
Miért egymásnak ellenek;
Ha, — bár! — megmondhatnám nekik,
Hogy szívemet hogy vérezik:
Mint ég s föld közt a lég, — hiven
Közöttünk mindenütt szívem,
S azt sebzi nyiljuk mindenik,
Ha egymás ellen elvetik.

Ha felderül a szürke regg,
Uram vadúzni el-, kimegy
Bejár erdőt, völgyet, hegyet,
Vadlakta messze földeket,
Zsákmánynyal rakva nagy hada
Úgy jó soká, soká haza.
Jöttére várva várók én
Kívül a bástyafal tövén,

Dolgozni és tünni, ez a szegény ember sorsa s ha fájni kezd a szíve, öljön ki belőle minden érző ideget, némitson el benne minden rezgő hurt, hitesse el magával, hogy minden csak haszontalanság ez életben, legyen jéghideg minden gondolatja s aztán tanuljon meg komédiázni, hogy alkalom adtán tudjon érzelegni, nemes eszmékért hevülni, a hiuságnak hizelegni, halálos ellenségének jó arcot mutatni, a nagyoknak hajlongani, de senki ne tudjon arról, hogy mindez csak productio, akkor boldogulni fog az a koldus népség, de ha érzelmeinek szabad tért enged — éhen hal!

— Pali igazságtalan vagy a sors és temagad iránt.

— Eh! hagyj békét annak! Hát én hozzám ki volt igazságos? A sors? Egy kívánságom volt tőle. Szenny nem férközött e kívánsághoz, aljas érdekek nem piszkolták be, ártatlan és mindennapi imám volt ez óhajom, hogy adja nekem azt, a kihez csak szivdobogva közeledtem még gondolatban is, adja nekem az én eszményképemet! — És teljesül az

óhajom?! Mit vétettem én Isten és sors ellen oly nagyot, hogy ez imám meghallgatásra nem talált? Egész életem csalódásból állott, miért kellett még ezt is megérnem? — — —

— Soha keserűbb ebédem nem volt, mint a mai. — Mikor a meghívásnak eleget téve ma délből elmentem hozzájuk, csak Zalayné találtam ott. Feküdt most is. Klárát, a mint mondá, sürgősen valami rokonukhoz hívták és ebédre sem fog haza jönni. Sajnálkozva adta tudtomra azt is, hogy a délutánra tervezett együttes séta elmarad, mert az a bizonyos Kornél gátolva van az eljövételben. — Nagyon örültem neki s hogy örömet indokoltam, én is valami sürgős teendővel hozakodtam elő, a mi még az ebédelésre szánt időmet is nagyon megszorítja.

Isten tudja miért, szinte szaladni szerettem volna már erről a helyről, úgy éreztem, hogy nincs nekem ott semmi keresni valóm.

Fölterítették az asztalt a Zalayné szobájában és én hozzá fogtam az ebédeléshez egyedül.

Nézem a messzeség havát
 S ha hallanám a kürt szavát.
 ... Mi lomha, lassú egy idő,
 Hiába várom, még se jó.
 ... De hallga, im felsír a kürt
 — Szegény szívem hogy felhevült! —
 Zajlik zajuk... elül Szoárd,
 Sietve jó a várva-várt.
 Eléfutok. karjába fon,
 Ajaka égő ajkamon.
 A lelkem is hogy megremeg, —
 ... Úgy, úgy szeress csak engemet;
 S reáborúlok keblire
 Hallom, hogyan dobog szive;
 Megérezem én értem dobog,
 Szerelme én értem lobog,
 S boldog szívem úgy elfogúl;
 Szavam suttogva, — könnybe fúl,
 Mily édes üdv, mi szép varázs
 Gyönyörnyitó szerelmi láz...
 ... S eszembe jut a régi lak
 Alant, ott lenn a hegy alatt,
 Apám, anyám s a kis Kevém
 S le hívogatva int felém.
 Hiába int... csalóka kép
 Oszolj, foszolj csak szerteszét
 Hiába hívsz, soha, soha
 Mi már le nem megyünk oda,
 Apám-anyám el-, megtagad,
 Szeretnem őket nem szabad,
 ... A mit kívántam telje lett
 S a mim volt, mind, mind elveszett.

Sajogj kebel, könny, van miért
 — Az isten óh de nem kimélt,
 Óh mennyi kínt-bút rám rakott
 S az én kínom-búm legnagyobb!

A hegy körül a bős sereg,
 Mint készülődő fürgeteg,
 Holnap hajnalra harcra fel
 S élünk-halunk, de győzni kell.
 Kiirtjuk a pogány magot
 S a büszke várat, hol lakott!

S a vártoronyba' legfelül
 A három úr tanácsot ül,
 Lenn forr az ellen, harcra kész,
 Imé nyakunkon már a vész,
 Lenn cseñg a kard, leng a kereszt, —
 S ifjú Szoárd a szóba kezd:
 Testvéreim tudván tudom,
 A harc-ok én vagyok s Ilon.
 Miattuuk kell a nagy harag;
 Miattunk zsong amott a had.
 Boszut akar s a véretem.
 Foglyul, — megölni engemet.
 Míg ostromot nem kezdenek, —
 Én táborukba elmegyek,
 Legyen hát életem övék,
 Boszújukul talán elég;
 Majd elsirat, Ilon szegény —
 — Megállj, ne szólj, ne így öcsém!
 — Viharzik Tarcál fel' szaván —
 Mind ott leszünk a bős csatán;

Zalayné pedig beszélt ez alatt sokat az ő bajairól folytonos köhécselés között.

— Látod Pali, — mondá; — így jutottunk mi tönkre. Istenem mennyi szenvedéssel, mennyi bajjal kell küzdenünk! — Szegény Zsiga, — szegény férjem. — Magammal nem is törődnék már, csak gyermekeim jövőjét látnám biztosítva. Mi lesz ezekből, ha én is elpusztulok? Mi lesz ebből a Klárából!

— Hm! biz az nehéz kérdés, gondoltam.

— Szegény leány tudod és mégis olyan hideg ennek a kedélye, modora, mintha szive se volna.

— Olyan formán van biz.az, gondoltam tovább.

— Szép leány, az bizonyos. Tavaly is megkérte a kezét egy igen előkelő fiatal ember, hát egy világért el ment volna hozzá? Nem szereti, hát nem kell neki s ezzel vége.

— Milyen csodálatos!

— Hanem most már megint van reményem. Látod Pali úgy beszélek veled, mintha csak fiam

volnál. — Olyan jól is esik, hogy valakinek bizalmasan elmondhatok egyet s mást.

Hiszen te is szeretted Klárát s bizonyosan csak örülsz, ha az ő boldogságáról van szó.

— Igen, — szerettem, nagyon szerettem —

— No látod az a Szendrői Kornél, a kiről tegnap szólt neked, az tulajdonképen a jegyese Klárának. Megkérte a kezét és úgy veszem észre, hogy ebből már lesz valami, mert, — — De Pali, hiszen te nem eszel édes fiam!

— Köszönöm, mondám csendesén, ettem én már eleget, aligha éhezem meg egyhamar, de meg az eltávozásra is szeretnék engedélyt kérni, az idő előre haladt s nekem a dolgomat nem szabad elhanyagolnom. Nagyon sajnálom, hogy Klára kisszerűen nem találkozhattam, holnap még eljövök bucsuzni, akkor bizonyosan találkozunk. Csókolom a kezeit, köszönöm az ebédet.

Azzal ott hagytam a szobát, a házat fásult hi-
 19a*

Gyerekbészéd, nem férített,
 Megadni így a szent hitet;
 Magadni önként jómagát, —
 Nem úgy ölik Apor fáját.
 Vérünk közös, vérünk nemes:
 Akárki bántja drága lesz.
 Vérünk közös, sorsunk is egy,
 Riasszon bármi förgeteg:
 Akármi harc, akármi vész,
 Mindegyikünk szemébe néz.
 S hiába mennél jó öcsém,
 Meghalni békén, szépszerén —
 Véred csupán egy csöpp nekik:
 Nekik kén' együtt mindenik. —
 — Hogy szétszórják a vár falát,
 S pogány Apor pogány fáját?
 Hah alja-nép, te áruló,
 Istent s uradat elhagyó:
 Nem vagy vérem, nem vagy fajom,
 Érezd, sírasd, pogány karom,
 Csatázni jöttél ellenünk,
 Kiölni ősi istenünk?!
 Te hűtlen szolga, gyáva faj,
 Sajogni fog, vigyázz, a jaj:
 S könnyedtől kebleden a seb
 Még égőbb lesz s keservesebb.
 Testvéreim, Öcsők, Szoárd,
 A jóslat im valóra vált:
 A kürt körülünk felrivalg,
 S megvíjjuk a vad viadalt!
 Figyeljete, holnap korán,
 Még hajnalpirkadás után

deg szívvél, hová még tegnap a boldog viszontlátás
 reményétől reszketve léptem be.

Te Bandi! mond, kötelező reám az a holnapra
 ígért látogatás?

— Halkan nevetni kezdett Molnár Bandi me-
 gint s szünni nem akaró jó kedvvel beszélt.

— Dehogy kötelező Palikám, dehogy kötelező,
 megteszi ezt a szolgálatot egy ajánlott levél is! —
 Hanem tudod-e, hogy min mulatok én most olyan
 jól? — Fél esztendővel ezelőtt látogattam meg így
 én is az én angyali Saroltámat, s a mesének, a mi
 velem történt, szóról szóra az a vége, mint a ti-
 ednek! — —

No ezen csakugyan olyan jól mulattak most
 már mind a ketten, hogy utóljára is valami könny,
 vagy mi a manó csordult a pohárba, a mit fenéig
 kiürítettek. — —

Fegyverbe áll egész hadunk,
 Mindannyian, kik fenn vagyunk
 S a had javával hirtelen
 Le — rajtütünk az ellenen, —
 — Hadúr velünk, bizton segít —
 Szélylyel riasztjuk seregít.
 Reszketni fog lelkiünk soká,
 Ha visszagondol majd reá.
 Te jó öcsém, Szoárd vitéz,
 Te addig fenn a várba' léssz, —
 Többed magaddal őrized,
 Ha bántanák: védelmezed.
 Ilont, öcsém, el nem hagyod,
 Istápolod, vigasztalod. —
 Testvéreim, az ősi vér
 Karunkba forrva visszatér,
 Az ősi kard, nyíl felsuhog
 S a bős csatába győzni fog,

A nyugatég még csillagos,
 A táj s minden még szunnyadoz,
 Mély méla csend köröskörül,
 — Az ég piros keletfelül.
 Az ég piros, vérszinbe' rezg,
 A tábor még sem ébredsz.

Ijedve száll odább a csend,
 A föld dübög, dübögve reng,
 A kürt riad, a nyíl repül,
 Gerely suhog mindenfelül;
 A bárd suhog, a kard cikáz,
 Dühödve dúl a harci láz.

— Hah! árulás, hol fegyverünk,
 Harc nélkül is mind ott veszünk,
 Ébredjete jó bajnokok,
 Elő a pajzsot s kardotok,
 Rajtunk ütött a vad pogány,
 Föl talpra, harcra szaporán!

A kürt riog, a nyíl repül,
 Gerely suhog mindenfelül.
 A bárd zuhog, a harc cikáz,
 Dühödve dúl a harci láz.

Az álom fátyla elszakad,
 A tábor mind, mind felriad,
 Fegyverre kap, hamar-hamar,
 De rajta sűrű zürzavar,
 Szélén síkong, csatáz, — szalad,
 Kábulva áll a nagyja — had;
 Csak hallja, érzi: itt a vész
 S már-már gyáván megfutni kész,
 Nem látja, tudja ellenét,
 Csak hallja zugni fegyverét,
 Nem tudja róla, mekkora,
 S milyen merész s erős sora
 Csak látja, hallja enfelét:
 Zajongni s futni szerteszét.

De körbe jár a bős anya,
Sívítva cseng szélylyel szava:
„Fegyverbe, harcra férfiak,
Amott csatáz maroknyi had.
Hová szaladtok, nincs kitől,
A vad pogány mindjárt kidől;
Kevés a serege, gyöngé had, —
Utánam fel, előre csak;
Pajzsot, gerelyt, kardot, nyilat
Kézben előre férfiak,
Mentsétek meg a gyöngé lányt,
Törjétek szét a vad pogányt,
Ontátok kebliből a vért, —
Bosszút nekem a lányomért!”

Futó futtába' megszegül,
A tétovázó fölhevül,
Fegyvert ragadnak ízibe,
Törnek a tábor szélire,
Ott zúg a zaj, vihar a vész,
Küzd, dül ezernyi jó vitéz.
Itt áll a tűz, itten lobog,
Elő keresztyén harcosok,
Pogány török, előre csak,
Elő a szent kereszt alatt! —
S kongó pajzs föl-, megfeszül,
Gerely suhog mindkétfelül,
A bárd zuhog, a kard cikáz,
Dühöngve dül a harci láz.
A nagy sereg s a kis csapat
Ádáz csatán hadakszanak;
Derék derékra dülve dül.
Keresztyén had köröskörül...
Szorul a gyűrű rajta csak!
A hány pogány mind itt marad!
Ijj pattan egy, egy nyíl suhan,
Tarcál vezér le-, elzuhan.
Ujjong elestén a sereg:
Győzelmet vív ki fegyverek.
Karjukba zsong újhódtt erő,
Mely törve, küzdve egyre nő,
...Előre, rajta, rajta csak,
Fogyván apad a vad csapat!
(Vége köv.)

Egyről-másról.

Ide s tova mindjárt év vége!

Becsukódnak a kollégium ős kapui, kacagá-
nyos kapusunk félrelöki kormánypálcáját, — cse-
des, mély álomba merülnek a vig kacajtól felcsen-
dülő udvarok s ha ide téved valaki csendet zavarni
a magas akácfákon vigan daloló madarakon kívül
— ki lenne más, mint valami buzgó tag a fen-
tartó bizottság tagjai közül?

Van is ám mit fentartani!

Ott van első sorban az *akadémiai kör* eszméje.
Te eszme, te magas eszme mikor öltesz már
testet?

Elhulltanak legjobbjaid a hosszú harc alatt!

De ki is tudna azzal a véghetetlen közönnyel
megküzdeni?

Nem lenne elég erős erre 2 vagy három bi-
zottság sem.

Az volt eddig a legfőbb indok még, hogy nincs
testületi szellem. Megalakultak a vidéki körök s
ezzel ez az argumentum is elesett.

Uraim, ennek fontosabb oka van. Az ifjúság
küzd, nemesen küzd mindegyik körben, és még
sokat kell küzdenie az akadémiai kör eszméje mel-
lett, míg nagyobb jelentőséget tulajdonít az aka-
démiai körnek, mint a kisebb köröknek, melyek
tulajdonképpen csak fiókosztályok.

Tehát most csak az a kérdés, hol kellene egye-
sülni, az Angol királynőben-e, vagy a Bikában?

* * * * *

De praktikusságra való tekintetből szüksége
van az ifjúságnak egy másik körre is, a *turista*
körre. — Ezt egyáltalában nem lehet vitatni, da-
cára, hogy vitatni merésztették. Ki a Hortobágyra,
a bihari hegyek közé üde levegőre és vízre!

Mens sana in corpore sano.

A körnek volt is egy buzgó tagja, a ki mint
elnök és tisztikar szerepelt, sőt még ívet is bocsá-
tott ki, hogy a kik a turistaság nemes fontosságát
ismerik, azok iratkozzanak fel és ránduljanak ki a
Hortobágyra.

Szegény ív, három hétig volt kitéve és két jó
vastagon kihúzott név alatt csak ennyi olvasható:
most is rajta, mint kapusi ellenjegyzés: Miklós. (Igy
hívják t. i. a mi derék portásunkat).

Tessék! Mi lehet mind ennek egyéb oka, mint
az óriási közöny!

* * *

És a körök csak úgy hullámozottak, a mig egy-
szer csak kipattant a zenekör.

Tehát már zenekör is?

S tényleg a gyorsírók köre ünnepélyén telefon
és távírdai ütemekhez hasonlóan játszott a legszebb
melódiáit az új kör, a mi az ünnepély sarkpontját
képezte.

Mert ezek a körök szakkörök, és a sokoldalu
szakkörökkel mindent kultiválhatunk.

Igy mi ha sokoldalúak kívánunk lenni, a következő köröknek kell tagjainak lennünk, a biblia ismertető, theologiai, jogász önképző, magyar irodalmi, olvasó-körökön kívül: jogász asztaltársasági, erdélyi, békési, hajdumegyei körnek, a mi mindenféle erkölcsi megterheltetések mellett, havonként középarányosság szerint 13 frtot tesz ki, vagy más szóval annyi anyagi megterheltetéssel jár.

Ne panaszkodjék hát senki, hogy ifjúságunknak nincsen köre..... Csakhogy itt ismét az a baj, hogy az egyik iránti lelkesültség a másik rovására megy.

Innén van tehát, hogy félünk az új köröktől és hogy az akadémiai és turista körnek csak az eszméit ápolgatjuk.

* * *

Máskülönben küzdünk a mellett, a mi nincs s a mi van, hát az úgy is megvan és maradhat.....

△

Irodalom.

Katona József Bánk-bán-ja 1821-ben jelent meg először a költő saját kiadásában Kecskeméten. Ezen kiadás immár szerfölött ritka, a nyilvános könyvtárakban is alig található. *Arany János* ezen első kiadást 463 eddig még nyilvánosságra nem jutott jegyzettel látta el, és hosszabb tanulmányt irt hozzá.

Arany László ur érdemesnek és értékesnek tartotta, a legnagyobb magyar költők igyikének a legnagyobb magyar drámai alkotáshoz készített ezen jegyzeteit, melyek a dráma történelmi forrásaira nézve, aesthetikai és nyelvészeti tekintetből oly rendkívül becsesek, irodalmunk számára megmenteni és azokat az *eredeti kecskeméti kiadás szövegéhez* jelenetről jelenetre csatolva, előszóval és *Arany János* tanulmányával ellátva sajtó alá rendezni.

A kecskeméti kiadás szövege majdnem 7 évtized alatt többször hiányosan, nyomtatási és más hibákkal, vagy önkéntes helyesírással, variánsokkal jelent meg. *Arany László* ur híven ragaszkodott *Katona* saját kiadásához. Így a közkézen forgó jutányos vagy selejtes, csak futólagos átlapozgatásra, a drámai színpad, vagy az opera előadásának követésére alkalmas kiadások között *jelenleg* ez az *egyetlen*, mely a *kritika, könyvtári diszkiadás követelményeinek* megfelel.

A rendkívül diszesen kiállított munka *Arany János összes és hátrahagyott munkáinak 13-ik*, de magában önálló kötetének is tekinthető, a kiadó *Ráth Mór* azt hasonló formátumban, kiállításban és diszkötésben adván ki. Tehát *Arany János* minden tisztelője, ki a fényes nagy 8° vagy jutányos kiadású műveit beszerezte, úgy hiszszük, ezen kötetet is örömmel fogja a többiekhez csatolni.

De azon számosak is, kik könyvtárukat egy állandó nagybecsű, valóban classikus művel szép kiadásban óhajtják gazdagítani, azt szinte figyelemre és megvételre fogják méltatni.

A mű ára fűzve 2 frt 20 kr. *Arany* műveihez hasonló vörös vagy drapp diszkötésben 3 frt 60 kr, fényes félbörkötésben 3 frt 80 kr. Megszerezhető a kiadó *Ráth Mór* és minden könyvtáros által.

Ifjú korom (költemények). Irta *Andorka Lajos* Uj-Verbász 1898. A kötetben meglátszik a kezdő versíró minden hibája. Érzésben, hangban nem válogat, minden futó benyomást meg akar örökíteni, természetes, naiv szeretne lenni s teljesen köznapi lesz. Gyermekies gondolatok egész sorozatával találkozunk, s ha mesterkélttség nincs is a kötetben, de van pusztá elreferálás egyről-másról minden idealizálás nélkül. Mindössze pár vers van olyan, mely kiemelkedik s mely tanubizonyságot tesz, hogy mégis rejlik a szerzőben valamelyes véna. Igen sajnáljuk, hogy a kötetről több jót nem mondhatunk, de ha nem is érezzük magunkat egészen hivatott kritikusoknak, dicséneket sem rögtönözhetünk többszöri átolvasás után alkotott meggyőződésünk ellenére.

A kötetből különben a szerintünk legjobb verset készséggel közöljük:

A boldogság.

— Egy lakadalmi évfordulóra. —

Elmerengok olykor, mint a gyermekleány
Illatos virágin, ébredő hajnalán,
Ki ábránd közt szövi aranyhimes álmát,
Mikép adják hozzá a myrthust, a pálmát;
S nem tudok betelni, olyan szép az álmom...
De ébredve nehéz ismét rátalálnom!

Vagy talán az ember boldog csak álmában,
Hogy enyhítse kínját, mely sújtá a mában?
Oh nem! érzem, érzem, van boldogság mégis,
Ha csüggeszt a bánat, inog a remény is: —
Csak félve leplezzük, a nap zaja bántja;
Megfogva a lepkét, megfakul a szárnya!

Oly érző a szívünk! Falevél se rezzen,
Messze nyíló kék ég ragyog ránk legszebben,
S egy picinyke szócska, rosszat nem is sejtve,
Mint a rontó villám, kárhozatot ejt le,
S bűnk, panaszunk, könnyünk kérheti a békét:
Mint az álmod: veszítjük boldogságunk képét!

Elvonulok félre erdő sűrűjébe,
Lombos fák védjenek! ott a gerle fészke;
Tetején turbékol halkan a két gerle.
Közelükbe lépek, hadd hevüljek versre,
S ébrenlétben zengjem azt a boldogságot,
Mit álmodva érzek, mely tart egy világot!

Hirek a Hittanszaki Önképzőkörből.

Van a mi főiskolánknak egy olyan társulata, a mely rendesen, szerényen ugyan, de annál nagyobb eredménnyel fejt ki áldásos működését. Nincsen neki valami nagy igénye, hivatása, hogy az úgy is kevés számú hittanhallgatókat összegyűjtse s barátságosan, szeretettel, jóindulattal oktassa, tanítsa. Feltüntetvén az elhangzó predikálások, imádkozások, szavalatok jó és rossz oldalait. Buzdítva, bátorítva a tagokat. Ösztönzi, serkenti, hogy egy-egy dolgozatával lépjen fel, mert ezáltal nem csak élvezetes percekhez juthat a figyelmes hallgatóknak, hanem a mi a fő, önképezi magát.

A szokásos évi versenyimádkozások, — predikálások, valamint a pályakérdések megfejtésére beérkezett művek megbirálása, a közel multban történt. S elég szép eredménnyel.

A versenyimádkozásra 11 hittanhallgató pályázott, kik közül a kör *Birtha József* 3. th. és *Virágos Sándor* 3. th. tagokat tüntette ki s ítélte oda az előbbinek az első, az utóbbinak a második díjat.

A versenypredikálásra jelentkezett 9 tag közül első díjat *A. Nagy Sándor* 2. th., második díjat *Kovács Zsigmond* 2. th. nyerte el.

Az egyháztörténelmi kérdésre beérkezett pályaművet — *Sinay M.* élete és működése — megjutalmazta a kör. Szerzője *Görömbey Péter* törekvő, derék 1. th.

A symbolikai kérdésre beérkezett pályaművet minden tekintetben jónak tartja a kör; szerzője

alapos munkáját, nagy s lelkiismeretes szorgalmát jutalmazni óhajtja, a pályadíjat kiadja. A mű címe „Pápai csalhatatlanságról“, szerzője *Vass Jenő* 4. th.

Prédikáció pályakérdésre beérkezett művek közül első díjat *Vass Jenő* 4. th., második díjat *Papp Gyula* 2. th. nyerte.

Vegyes közlemények.

„*Matiné*“ *Kabán*. A hajdumegyei-kör *Forrás Gyula* ur indítványára elhatározta, hogy *Kabán* az ottani ifjuság közreműködésével, — jótékony célra tánccal egybekötött *matinét* rendez. A programm eddig 6 pontból áll: felolvasás, versfűzés, komoly- és vig szavalat, hegedű szóló, quartet (ének) s legjobb erőink vállalták el a szerepkörök betöltését, kiknek már eddigi működésük is garantiát nyújt a sikerre, előre is felhívjuk tehát akadémiai polgárságunk figyelmét s kérjük jó akaró támogatását.

A „*Hajdumegyei-kör*“ megalakulása e hó 12-kén ment végbe az összes beiratkozott tagok jelenlétében, kik lelkesen fogadták el az alapszabályokat, melyek az ifjusági élet minden terére kiterjeszkednek: a részvételre, pártfogásra hívják fel a tagokat mindazon eszmék mellett, melyek stagnáló akadémiai életünk előbbvitelét célozzák.

Negyedik kör már ez e téren s ifjusági életünk eddig sötétes egén a derengő hajnalt jelezik. Nem kell bántani az ifjuságot, a régi maradt az mindig; legfeljebb a korszellemet lehetne kifogásolni, mely a maga közönyös bélyegét rányomja ma mindenre. Ennek nyoma látszik meg itt Debrecenben. Ez kísért ott az összes hazai iskoláknál. S azt hisszük nem csalódunk akkor, a midőn azt állítjuk, hogy a már megalakult s még alakulandó hasoncélú egyesületek segítségével lokalizálhatjuk e közönyt.

A tisztikar névsora különben a következő: elnök: *Pákozdy András* 2 jh., alelnök: *Fülöp Károly* 3 jh., főjegyző: *Kovács Imre* 2 jh., aljegyző: *Csiha Miklós* 1 jh., pénztárnok: *Balogh Sándor* 1 jh., háznagy: *Varga Imre* 2 jh., választmányi tagok: *Forrás Gyula* 3 jh., *Kutassy Sándor* 2 jh., *Jankovich Jenő* 1 jh., *Görömbey Péter* 1 th.

Értesülésünk szerint a jövő 1898—99. isk. évben akadémiai igazgató *Dr. Kovács Sándor* jogtanár lesz; jogkari dékán *dr. Bartha Béla*; theologiai dékán *nt. Csiky Lajos*; szénior *Bogdán Lajos* mostani gymn. segédtanár; segédtanár *Bagaméry Károly*; új esküdtfelügyelők *Veres Gusztáv*, *Balogh Gyula*, *Cseh Zoltán* és *Csighy Andor*

A *Budapesti Naplóból* olvastuk, hogy társalapunk a *Budapesti Egyetemi Lapok* szerkesztőjét a reformpárt állásától megfosztotta a tulságosan vehemens antiszemita kitörések miatt, melyeknek a lapot egészen alávettette.

Nem tudjuk, mi igaz a hírből, mert Egyetemi Lapot régóta nem láttak a mi szemeink, de annyit mondhatunk, hogy a reakció bekövetkezésétől mi már régóta tartottunk s a mily igaz a sajnálkozásunk a zürzavaros történeteske fölött, épen oly igaz lett volna örömünk, ha mult számunk vezércikkének baráti figyelmeztetése ideje korán meghallgattatik. De hát lekésett vala....

Igy van az: actio,.... reactio....

Halálozás. Korsós Péter pancsovai ügyvéd, életének 65-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Egyike volt azon lelkes magyar embereknek, kik ott lenn, a nemzetiségektől előzőnlött végvidéken kitartó harcot vivnak a magyar nyelv és kultúra érdekében. Páratlan szívjósága, nemessége által közbecsülést vívott ki magának s egész Pancsova mély megilletődéssel és igaz részvéttel fogadta az öreg ur elhunytát. A gyászból mi is kivesszük a magunk részét annyival is inkább, mert a megboldogult édesatyja volt lapunk mult félévi főmunkatársának, Korsós Zoltán 3. jh. kollegánknak. A megszomorodott család találjon mihamar enyhítő balzsamot, a sokat szenvedett kedves halottnak pedig legyen édes álma, csendes, boldog nyugovása az anyaföld ölén!

A városi dalárda konstantinápolyi útjában, akadémiánk polgárai közül ketten vesznek részt, mint dalárdai tagok: Szabó Antal 4. th. és Maklár Papp Ernő 3. th.

A debreceni jogász asztaltársaság folyó hó 14-én tartotta meg a rendes helyen, Törő Imre vendéglőjében, évi záró gyűlését.

Említettük volt annak idején a célt, melynek elérhetése pár joghallgatóban megérlelte a gondolatot: szerezni egy minden ízében erős, elemeiben és egészében komoly társaságot, mely figyelemmel kísérve az ifjúsági mozgalmakat, megvitatta az ifjúsági ügyeket, képes legyen minden egyes alkalommal határozott és lehetőleg helyes álláspontot foglalni el, az erőket céltalanul szétforgácsoló pártoskodások közepette s ez által döntő befolyást gyakorolni e mozgalmakban, az ifjúsági ügyek lebonyolítása, megoldása körül.

A gondolat életrevaló volt, mit legjobban igazol azon tény, hogy a kezdetben alig hat, hét emberből álló társaság, rövid pár hónap lefolyása után, évről évre közgyűlésén már 52 tagot számlált.

Hogy az irány melyben haladni kezdett, helyes volt, mutatja a tanári kar rokonszenves figyelme, melylyel a társaság működését mindvégig kísérte. Nem egyszer volt alkalma a társaságnak gyűlésein üdvözölhetni a megjelent tanárokat, kik közül dr. Baczony Lajos jogakadémiai dékán ur, a társaság diszelnöki méltóságát fogadván el, viszonzásul a társaság szép kivitelű diszoklevelet adott át részére a következő tartalommal:

Azon alkalomból, hogy nagyságos dr. Baczony Lajos jogakadémiai dékán ur a Debreceni

Jogász Asztaltársaságnak diszelnöki méltóságát elfogadni kegyeskedett, a társaságnak 1898 évi április hó 30-án tartott rendes közgyűlése általános lelkesedéssel határozta el ezen diszoklevelet adni át szeretett diszelnökének, hogy egy részről a társaságunk iránta való hódoló tisztelete és szeretette jeléül, más részről pedig, tulajdonosának a társasághoz viszonyára emlékeztető kedves emlékül szolgáljon mindvégig e formába öltött lelkes határozat.

A záró gyűlésen Surgóth Gyula elnök, szép beszédben vázolta a társaság hivatását s évi működését, melylyel e hivatásnak élni törekedett, megköszönve a társaságnak iránta és a tisztikar iránt tanúsított kitüntető bizalmát s szíves jó indulatát a maga és tisztikar nevében állásáról, illetve állásukról lemondott.

A társaság pedig érezte és tudta azt, hogy e szép jelenésnek nagy részét, épen e volt elnök lankadatlan fáradozásainak köszönheti, hálából Surgóth Gyulát minden kori dísztagjául választotta meg.

Meghívó a selmecbányai m. kir. bányászati és erdészeti akadémia valetáns hallgatói által 1898. évi június hó 4-én a városi vigadó termeiben rendezendő zártkörű Valéta-Bálra. A meghívó belépti jegyül szolgál és kívánatra előmutatandó. Rendezőség: Krausd Tivadar valéta elnök, Huszkó Tivadar háznagy, Snapp Szilárd jegyző, Mrász Gábor pénztárnok, Hagen Alfréd ellenőr. Garlathy Oszkár, Nagy Imre, Reguly Jenő, Pollák Károly táncrendezők.

Szerkesztői üzenetek.

N. Gy. Beküldött dolgozatait sajnos térszűke, de csak térszűke miatt nem közölhetők. Annyira elvagyunk látva régebb keletű dolgozatokkal, hogy lehetetlen a tieidnek sorát keríteni. De azért megőrizzük s jövőre felhasználjuk.

Többeknek. Hogy méltányos dolog e a vakációi konviktusi étkezési szünet, azt kiakartuk bőven fejteni, de a térszűke nem engedte. De még erre mindnyájunk közös érdekében ráérünk.

Tukó. Hogy mehet-e ön legációba? Miért ne, például Norvégiába Stortinghagenben megkaphat 25 — 30 réz dollárt!

X. Hogy mi az a néppárt, megmondja a budapesti antiszemita párt szívesen. Mi nem foglalkozunk zsidó üzessel, ergó nem világosíthatjuk fel önt.

Lucifer. Természetes dolog.

Dálnoki. Na, na ne izéljen mert — — —

Vésztoi kalaberozó. Szervusz komám, hogy vagy? Mi újság a szíken, meg a templom körül. Egy kicsit elkésett az első cikk, mert lusta valék, de most már minden rendbe van. Kívánom, hogy Geszt, jól geszteljen, avagy gusztáljon. Mostanában különben mindig a nagy jótévő A. B. szelleme kísértett. Adieu.